

Titulació	Tipus	Curs
Traducció Audiovisual	OB	0

Professor/a de contacte

Nom: Judith Cortés Villaroya

Correu electrònic: judith.cortes@uab.cat

Equip docent

Sara Bonjoch Llaquet

(Extern) Pablo Romero Fresco

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

- Conèixer l'origen, l'evolució i el context laboral actual de la subtitulació en directe.
- Conèixer els diferents entorns professionals del reparlat.
- Conèixer els avantatges i beneficis del reparlat.
- Conèixer els elements teòrics, tècnics i pràctics per subtitular en directe de tipologia diferent en funció dels registres o dels mitjans pels quals es realitza.
- Conèixer el software, les tècniques i el procés de creació de subtítols en directe per mitjà de reconeixement de veu.
- Conèixer les sortides professionals del reparlat i altres tècniques de subtitulació en directe.
- Conèixer la prevenció de riscos durant la subtitulació en directe.
- Conèixer la modalitat de veus superposades i els diferents sistemes de treball: traducció per a postproducció (amb guió i sense, amb ajust i sense) i per a preproducció (traducció sense guió i adaptació).
- Conèixer les convencions de la modalitat de veus superposades i aplicar-les segons la tipologia del producte.
- Conèixer els diferents tipus de productes que admeten aquesta modalitat i veure'n les diferències a l'hora de traduir-los.

Competències

- Demostrar una actitud i un comportament ètics actuant d'acord amb els principis deontològics de la professió.
- Distingir les diferents modalitats i els gèneres textuais de la traducció audiovisual i l'accessibilitat als mitjans i les seves característiques.
- Dominar estratègies de correcció, revisió lingüística i postedició dels productes audiovisuals.
- Gestionar projectes de traducció audiovisual, d'accessibilitat i de localització multimèdia, de webs i de videojocs
- Reconèixer els problemes de traducció específics de les diferents modalitats de productes audiovisuals i aplicar els coneixements adquirits per resoldre'ls.
- Tenir les habilitats d'aprenentatge que permetin continuar estudiant de manera principalment autònoma o autodirigida.
- Traduir i fer accessibles productes audiovisuals, productes multimèdia, webs, videojocs i aplicacions informàtiques.
- Utilitzar els programes informàtics específics per traduir i fer accessibles productes audiovisuals, productes multimèdia i videojocs.

Resultats d'aprenentatge

1. Demostrar una actitud i un comportament ètics actuant d'acord amb els principis deontològics de la professió.
2. Fer traduccions per a veu superposada i subtitulació per reconeixement de la parla que compleixin les normes i els estàndards professionals de la indústria.
3. Identificar i corregir errors en productes traduïts mitjançant veu superposada i subtitulació per reconeixement de la parla
4. Identificar les principals característiques de les modalitats de veu superposada i subtitulació per reconeixement de la parla.
5. Liderar i treballar en equips que duguin a terme traducció per a veu superposada o subtitulació per reconeixement de la parla.
6. Reconèixer els aspectes econòmics i professionals del sector de la subtitulació per reconeixement de la parla i la veu superposada.
7. Resoldre problemes de traducció relacionats amb la subtitulació per reconeixement de la parla.
8. Resoldre problemes de traducció relacionats amb la veu superposada.
9. Tenir les habilitats d'aprenentatge que permetin continuar estudiant de manera principalment autònoma o autodirigida.
10. Traduir ajustant-se a les restriccions d'espai usant la tècnica de la subtitulació per reconeixement de la parla.
11. Traduir ajustant-se a les restriccions d'espai usant la tècnica de la veu superposada, amb guió o sense.
12. Utilitzar programes per fer traduccions mitjançant reconeixement de la parla.

Continguts

Veus superposades

- Aspectes teòrics de les veus superposades: sincronies i característiques principals.
- Aspectes pràctics de les veus superposades: tipologia i sistemes de treball. Introducció de codis de temps, format i tipus de guions.
- La traducció de documentals: narradors en "off" i entrevistats.
- La traducció de reportatges.
- La traducció de reality shows i d'extres de pel·lícules.
- Aspectes de variació lingüística. Aspectes terminològics i formals.
- Traducció de llengües desconegudes amb guió en anglès.
- Traducció amb guió i sense.

- El registre en les veus superposades.

Reparlat/subtitulació en directe

- La subtitulació en directe: definició, orígens i tipologia.
- Panorama nacional i internacional de la subtitulació en directe.
- L'usuari: la recepció dels subtítols en directe.
- Familiarització amb el programa de reconeixement de parla i la creació de subtítols mitjançant reconeixement de parla.
- Tècniques per crear subtítols reparlant.
- Pràctiques de reparlat amb Dragon amb vídeos de diferents formats televisius en directe, congressos i altres usos del reparlat.
- Trucs i tècniques per a un bon resultat, eficient i precís.
- Pràctiques de recerca, dictat, autoedició i edició conjunta.
- Programes d'actualitat, esports, entreteniment, congressos, esdeveniments en directe.
- Condicions laborals i prevenció de riscos de subtitular en directe.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats supervisades pel professorat	18	0,72	1, 9
Classes magistrals i de resolució de problemes	36	1,44	1
Treball autònom de l'alumnat	96	3,84	1, 9

S'utilitza una metodologia activa amb activitats de diversos tipus. S'utilitzen els instruments del Campus Virtual de la UAB per a l'entorn virtual d'ensenyament i aprenentatge.

Metodologies possibles:

- Realització de tasques de traducció
- Realització de projectes de traducció
- Resolució d'exercicis
- Realització de treballs individuals/en grup
- Debats (fòrums)
- Tècniques d'aprenentatge cooperatiu

Les activitats didàctiques s'organitzen en tres blocs, segons el grau d'autonomia requerit de l'alumnat:

- Activitats dirigides: requereix la direcció del professorat.
- Activitats supervisades: requereix la supervisió més o menys puntual del professorat.
- Activitats autònomes: l'alumnat s'organitza el temps i l'esforç de manera autònoma (individualment o en grup).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercici 1 (reparlat)	20	0	0	1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 12
Exercici 1 (veus superposades)	15	0	0	1, 2, 4, 8, 9, 11
Exercici 2 (veus superposades)	15	0	0	1, 2, 4, 8, 9, 11
Exercicis avaluació continuada (veus superposades)	10	0	0	1, 2, 3, 5, 8, 9, 11
Exercici 2 (reparlat)	20	0	0	1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 12
Participació en fòrums de subtitulació i reparlat	10	0	0	1, 4, 6, 7, 9
Participació en fòrums de veus superposades	10	0	0	1, 6, 8, 9, 11

L'avaluació és continuada. L'alumnat ha de demostrar el seu progrés amb 4 activitats d'avaluació, totes obligatòries, més altres activitats complementàries. El calendari d'aquestes activitats, així com els detalls sobre cada una d'ells i el pes que tenen en l'avaluació final es proporcionarà a l'inici de les classes.

Revisió

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta, el/la docent comunicarà per escrit una data i hora de revisió. La revisió de les diverses activitats d'avaluació s'acordarà entre la professora o el professor i l'alumnat.

Recuperació

Podran accedir a la recuperació qui s'hagi presentat a activitats el pes de les quals equivalgui a un 66,6% (dos terços) o més de la qualificació final i que hagi tret una qualificació mitjana ponderada de 3,5 o més.

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta de l'assignatura, la professora o el professor comunicarà per escrit el procediment de recuperació. Es pot proposar una activitat de recuperació per a cada activitat suspesa o no presentada o es poden agrupar diverses activitats en una de sola. En cap cas la recuperació pot consistir en una única activitat d'avaluació final equivalent al 100% de la qualificació. La nota de la recuperació no superarà el 5.

Consideració de "no avaluable"

S'assignarà un "no avaluable" quan les evidències d'avaluació que hagi aportat l'alumne/a equivalguin a un màxim d'una quarta part de la qualificació total de l'assignatura.

Irregularitats en les activitats d'avaluació

En cas d'irregularitat (plagi, còpia, suplantació d'identitat, etc.) en una activitat d'avaluació, la qualificació d'aquesta activitat d'avaluació serà 0. En cas que es produeixin irregularitats en diverses activitats d'avaluació, la qualificació final de l'assignatura serà 0. S'exclouen de la recuperació les activitats d'avaluació en què s'hagin produït irregularitats (com ara plagi, còpia, suplantació d'identitat).

Per a aquest mòdul, es permet un ús restringit de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en activitats que el professorat especificarà a l'inici de l'assignatura. La no transparència de l'ús de la IA en alguna activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar la penalització total en la nota de l'activitat. El professorat, davant de dubtes, pot requerir una tutoria per a validar l'autoria.

Avaluació única

Aquest mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

SUBTITULACIÓ EN DIRECTE

Arumí Ribas, Marta i Pablo Romero-Fresco (2008) 'A Practical Proposal for the Training of Respeakers', *Journal of Specialised Translation* 10: 106-127. Disponible en línia: http://www.jostrans.org/issue10/art_arumi.php [Data de consulta: 21 juliol 2022].

CSA (2011) *Charte relative à la qualité du sous-titrage à destination des personnes sourdes ou malentendantes*, Paris: Conseil Supérieur de l'Audiovisuel. Disponible en línia: <http://www.csa.fr/Espace-juridique/Chartes/Charte-relative-a-la-qualite-du-sous-titrage-a-destination-des-personn> [Data de consulta: 21 juliol 2022].

Dumouchel, Pierre, Gilles Boulianne i Julie Brousseau (2011) 'Measures for quality of closed captioning'. A: Adriana Șerban, Anna Matamala i Jean Marc Lavaur (eds) *Audiovisual Translation in Close-up: Practical and Theoretical Approaches*, Bern: Peter Lang, 161-172.

English Broadcasters Group (EBG) (2014) *Report on Efforts to Improve the Quality of Closed Captioning*, Toronto: EBG. Disponible en línia: http://www.crtc.gc.ca/fra/BCASTING/ann_rep/bmt_cbc_rm_sm.pdf [Data de consulta: 21 juliol 2022].

Eugeni, Carlo (2008a) 'Respeaking the News for the Deaf: for a real special needs-oriented subtitling', *Studies in English Language and Literature*, 21, National Taiwan University of Science and Technology, Taipei.

Eugeni, Carlo (2008b) 'A Sociolinguistic Approach to Real-time Subtitling: Respeaking vs. Shadowing and Simultaneous Interpreting'. A: Cynthia Jane Kellett Bidoli i Elana Ochse (eds.). *English in International Deaf Communication*, Bern: Peter Lang, 357-82.

Eugeni, Carlo. (2009) 'Respeaking the BBC News: A Strategic Analysis of Respeaking on theBBC', *The Sign Language Translator and Interpreter*, 3(1): 29-68.

Eugeni, Carlo (2012) 'A Strategic Model for the Analysis of Respoken TV Subtitles', *US-China Foreign Language*, Vol. 10, Núm. 6.

Eugeni, Carlo, i Gabriele Mack (2006) (eds) *Intralinea, Special Issue on New Technologies in Real Time Intralingual Subtitling*. Disponible en línia: <http://www.intralinea.org/specials/respeaking> [Data de consulta: 21 juliol 2022].

Lambourne, Andrew, Jill Hewitt, Caroline Lyon i Sandra Warren (2004) 'Speech-Based Real-Time Subtitling Services', *International Journal of Speech Technology* 7(4): 269-79.

Luyckx, Bieke; Tijs Delbeke, Luuk Van Waes, Mariëlle Leijten i Aline Remael (2013) 'Live Subtitling with Speech Recognition. Causes and Consequences of Text Reduction', *Across Languages and Cultures* 14 (1): 15-46.

Matthews, Laura (2015) *Getting the Full Picture? Viewers' experiences of television Subtitling*, London: AOHL (Action on Hearing Loss).

Mikul, Chris (2014) *Caption Quality: International approaches to standards and measurement*, Sydney: Media Access Australia.

Matamala, Anna; Pablo Romero-Fresco i Lukasz Daniluk (2017). 'The use of respeaking for the transcription of non-fictional genres: an exploratory study'. *InTRAlinea. Online Translation Journal*, Vol. 19. Disponible en línia: <https://www.intralinea.org/archive/article/2262> [Data de consulta: 21 juliol 2022]

OFCOM (2015a). *Measuring live subtitling quality: Results from the fourth sampling exercise*, London: Office of Communications. Disponible en línia: https://www.ofcom.org.uk/_data/assets/pdf_file/0011/41114/qos_4th_report.pdf [Data de consulta: 21 juliol 2022].

Remael, Aline i Bart van der Veer (2006) 'Real-Time Subtitling in Flanders: Needs and Teaching'. A: Carlo Eugeni i Gabriele Mack (eds) *Intralinea, Special Issue on Respeaking*. Disponible en línia: http://www.intralinea.org/specials/article/Real-Time_Subtitling_in_Flanders_Needs_and_Teaching [Data de consulta: 21 juliol 2022]

Remael, Aline; Luuk Van Waes i Mariëlle Leijten (2014) 'Live Subtitling with Speech Recognition - How to pinpoint the challenges?'. A: Dror Abend-David (ed.) *Media and translation: An interdisciplinary approach*, London: Bloomsbury, 121-147.

Romero-Fresco, Pablo (2009) 'More Haste Less Speed: Edited vs. Verbatim Respeaking', *Vigo International Journal of Applied Linguistics* (VIAL) VI: 109-33.

Romero-Fresco, Pablo (2010) 'Standing on quicksand: viewers' comprehension and reading patterns of respoken subtitles for the news'. A: Jorge Díaz-Cintas, Anna Matamala i Josélia Neves (eds.). *New insights into audiovisual translation and media accessibility*, Amsterdam: Rodopi, 175-195.

Romero-Fresco, Pablo (2011) *Subtitling through Speech Recognition: Respeaking*, Manchester: Routledge.

Romero-Fresco, Pablo (2012) 'Respeaking in Translator Training Curricula. Present and Future Prospects', *The Interpreter and Translator Trainer* (ITT) 6-1: 91 - 112.

Romero-Fresco, Pablo (2012b) 'Quality in live subtitling: the reception of respoken subtitles in the UK'. A: Aline Remael, Pilar Orero i Mary Carroll (eds) *Audiovisual translation and media accessibility at the crossroads*, Amsterdam: Rodopi, 111-133.

Romero-Fresco, Pablo (2015) 'Final Thoughts: Viewing Speed'. A: Pablo Romero-Fresco (ed.) *The Reception of Subtitles for the Deaf and Hard of Hearing*, Berlin: Peter Lang, 335-343.

Romero-Fresco, Pablo i Juan Martínez (2015) 'Accuracy Rate in Live Subtitling: The NER model'. A: Javier Díaz Cintas i Rocío Baños (eds) *Audiovisual Translation in a Global Context: Mapping an Ever-changing Landscape*, Palgrave Macmillan, 28-50.

Romero-Fresco, Pablo i Carlo Eugeni (2020). Live subtitling through respeaking. A: Łukasz Bogucki i Mikołaj Deckert (Eds.), *Handbook of Audiovisual Translation and Media Accessibility*, Palgrave.

VEUS SUPERPOSADES

Cabré, Teresa (1999) *La terminología: representación y comunicación*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra. (Sèrie monografies, 3).

Chaume, Frederic (2013). "The turn of audiovisual translation: New audiences and new technologies". *Translation Spaces*, 2, 2013. 2. 10.1075/ts.2.06cha.

Baños, Rocío (2019). Translating reality TV into Spanish: When fast-food TV challenges AVT conventions. *Perspectives*, 27(2), 265-282. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2018.1424221>

Díaz-Cintas, Jorge and Pilar Orero (2005) "Screen Translation, Voice-over". *Encyclopedia of Languages*, Londres: Elsevier, 473.

Espasa, Eva (2004) "Myths about documentary translation". In: Pilar Orero (ed.) *Topics in Audiovisual Translation*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 183-197.

Fernández-Peña, Rodríguez., Carlos Alfonso (2022). The aesthetics of isochrony and literal synchrony in voice-over translation. *Tradumàtica*, 20, 0001-0033. <https://doi.org/10.5565/rev/tradumatica.301>

Flis, Gabriela, Szarkowska, Agnieszka. (2024). Voice-over country? Okay, Boomer. How young viewers are disrupting the AVT landscape in Poland. *The Journal of Specialised Translation*. 42. 193-216. 10.26034/cm.jostrans.2024.5989.

Franco, Eliana P.C. (2000) *Revoicing the Alien in Documentaries. Cultural Agency, Norms and the Translation of Audiovisual Reality*. Available online: https://aplicacionesua.cpd.ua.es/tra_int/usu/vercompleto.asp?txtId=46868 [Accessed: 21 July 2022]

Franco, Eliana P. C. (2001) "Voiced-over television documentaries. Terminological and conceptual issues for their research", *Target* 13:2, 289-304.

Franco, Eliana P.C.; Matamala, Anna; Orero, Pilar (2010) *Voice-over Translation: an Overview*. Berna: Peter Lang. 2nd edition 2012.

Gómez Martín, Mónica (2006). "Los nuevos géneros de la neotelevisión". *Area abierta*, 13, pp. 2-8. DOI: 10.5209/ARAB.5014

Gordillo, Immaculada y Mar Ramírez-Alvarado (2009). "Fórmulas y formatos de la telerrealidad. Taxonomía del hipergénero docudramático". En: *Telerrealidad: el mundo tras el cristal* (pp. 24-35). Sevilla: Comunicación Social ediciones y publicaciones.

Ieva Grigaravičiute and Henrik Gottlieb (1999) "Danish Voices, Lithuanian Voice-over. The Mechanics of Non-Synchronous Translation", *Perspectives: Studies in Translatology*, 7:1, 41-80.

Iturregui-Gallardo, Gonzalo and Anna Matamala (2021) "[Audio subtitling: dubbing and voice-over effects and their impact on user experience](#)". *Perspectives. Studies in Translatology*, 29(1), 64-83. [Open access](#). Published online in 2020. [Data de consulta: 22 juliol 2022]

Kilborn, Richard (2003). *Staging the real: Factual TV programming in the age of Big Brother*. Manchester: Manchester University Press. Manchester University Press.

León, Bienvenido (2009). Introducción. En: Bienvenido León (Coord.). *Telerrealidad. El mundo tras el cristal* (1ª edición, p. 13-23). Sevilla: Comunicación Social Ediciones y Publicaciones.

Lozano, Dolores and Anna Matamala (2009) The translation of terminology in TV fiction series: the Spanish dubbing of ER. *VIAL*, 6, 73-87.

Matamala, Anna (2010) Terminological challenges in the translation of science documentaries: a case-study. *Across Languages and Cultures* 11(2), 255-272.

Matamala, Anna (2019) "[Voice-over: practice, research and future prospects](#)". Luis Pérez-González (ed) *The Routledge Handbook of Audiovisual Translation*. Milton Park, Regne Unit: Routledge, 64-81.

Matamala, Anna (2019) *Traducció audiovisual and accessibilitat*. Vic: Eumo.

Matamala, Anna (2020). "Translating non-fictional genres: voice-over and off-screen dubbing". In: Lukasz Bogucki and Mikolaj Deckert (eds) *The Palgrave Handbook of audiovisual translation and media*, 133-148. Palgrave Macmillan, https://doi.org/10.1007/978-3-030-42105-2_7

Matamala, Anna, 2024. Dubbing and Voice-over. *Reference Module in Social Sciences* [en línea]. S.I.: Elsevier, [consulta: 17 julio 2024]. ISBN 978-0-443-15785-1. Disponible en: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780323955041000612>.

Orero, Pilar (2004) "The Pretended Easiness of Voice-over Translation of TV Interviews". In: *Jostrans* 2 [www.jostrans.org/issue02/articles/p_orero.htm]

Orero, Pilar (2005) "La traducción de entrevistas para voice-over". In: Patrick Zabalbeascoa, Laura Santamaria and Frederic Chaume (eds). *La traducción audiovisual: investigación, enseñanza y profesión*. Granada: Comares, 213-222.

Orero, Pilar (2009) "Voice-over in audiovisual translation". In: Gunilla Anderman and Jorge Díaz-Cintas (eds). *Audiovisual translation. Language transfer on screen*. Londres: Palgrave Macmillan, 130-139.

Orero, Pilar (2011) "The Process of Translation for the Production of TV Programmes broadcast by Voice-over". In: Jorge Díaz-Cintas, Jorge (ed.) *Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen*. London: Palgrave Macmillan.

Spinzi, Cinzia 2020. (Re)creating actuality in environmental documentaries: The case of Before the Flood. *Bridge: Trends and Traditions in Translation and Interpreting Studies* [en línea], vol. 1, no. 2, [consulta: 17 julio 2024]. ISSN 2729-8183. Disponible en: <https://www.bridge.ff.ukf.sk/index.php/bridge/article/view/11>.

Programari

Reparlat

Dragon Naturally Speaking i Webcaptioner.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura